

Ketenbeleid

Femke van Oudenaarden (penvoerder)

Wanne Verheul (woordvoerder)

GEMEENTEN ACHTKARPELEN EN TYTSJERKSTERADIEL | JANUARI 2021

Ketenbeleid

1. Inleiding

Keten zijn onderdeel van (Friese) plattelandsgemeenten. Een 'keet' of 'hok' is een verzamelbegrip voor uiteenlopende bouwsels en gebouwen, zoals (sta)caravans en schuren, waar mensen voor de gezelligheid samenkomen. Ook in de gemeenten Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen zijn verscheidene keten te vinden. Binnen de gemeenten vervullen deze ontmoetingsplekken een belangrijke rol in het sociale leven van de inwoners, zowel voor jongeren als volwassenen. Om ervoor te kunnen zorgen dat jongeren in de gemeenten op een verantwoorde, gezonde en veilige manier gebruikmaken van een keet is er een actueel ketenbeleid nodig waarbij een integrale aanpak gewenst is.

Harmonisatie en actualisatie ketenbeleid

Sinds 2008 en 2009 hebben de gemeenten Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen ieder een eigen door de gemeenteraad vastgesteld ketenbeleid. Mede door veranderingen in wet- en regelgeving en het ontstaan van nieuw beleid (o.a. preventie en handavingsplan 2019-2022) is het de wens om het huidige ketenbeleid te actualiseren en harmoniseren om zo tot één ketenbeleid voor beide gemeenten te komen.

Integrale aanpak

Naast het sociale aspect van een keet spelen er ook een aantal mogelijke risico's een rol zoals: (brand)veiligheid, middelengebruik en (geluids)overlast. Om onveilige situaties tegen te kunnen gaan en de aanwezige risico's te kunnen verkleinen is er een integraal beleid en aanpak nodig, waarbij uit verschillende invalshoeken (gezondheid, jeugd, openbare orde en veiligheid, ruimtelijke ordening, bouwen en milieu, brandveiligheid, drank en horeca) samengewerkt wordt aan een helder ketenbeleid en aanpak.

In dit stuk worden allereerst de verschillende vormen keten uiteengezet, vervolgens worden de uitgangspunten van het beleid besproken en wordt er een koppeling gemaakt met andere beleidsterreinen. Als laatste worden de doelstellingen geformuleerd die met dit ketenbeleid bereikt willen worden.

2. Verschillende vormen keten

Keten kennen verschillende vormen en maten. In het perspectief van de Drank- en Horecawet (DHW) kan onderscheid gemaakt worden tussen drie vormen van keten:

- *Huiskamerkeet*
Een huiskamerkeet is niet bedrijfsmatig, er wordt gratis drank verstrekt of bezoekers nemen hun eigen drankjes mee, het is niet voor publiek geopend en heeft geen permanent karakter. Dit is de kleinschalige keet (max. 10 personen), waar toezicht mogelijk is en veiligheid gewaarborgd kan worden. Er is geen strijdigheid met de DHW.
- *Buurtkeet*
Een buurtkeet is niet bedrijfsmatig, er wordt wel anders dan om niet geschonken (er vinden transacties plaats), is soms voor publiek uit de omgeving geopend en heeft soms een naar permanentie neigend karakter. De buurtkeet lijkt op een alternatief voor een buurthuis of jeugdhonk. De buurtkeet is strijdig met de DHW.
- *Commerciële keet*
Een commerciële keet is (bijna) bedrijfsmatig van opzet, er wordt anders dan om niet verstrekt (er vinden transacties plaats), is voor publiek geopend en heeft waarschijnlijk een

permanent karakter. De commerciële keet lijkt dan ook het meeste op een illegale kroeg. De commerciële keet is strijdig met de DHW.

3. Uitgangspunten

Bij het formuleren van het ketenbeleid worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Positief stimuleren van huiskamerketen.

De huiskamerketen hebben een belangrijke functie binnen de gemeenten en zijn onderdeel van de Friese plattelandsgemeenschap. De gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel willen een samenleving zijn waar het prettig leven, wonen, leren en werken is; waar jongeren gezond en veilig kunnen opgroeien en waar betrokkenheid, ontmoeting en verbinding belangrijk en vanzelfsprekend zijn. Keten zijn een bindende factor tussen inwoners en hebben een positieve sociale functie. De inwoners moeten op een kleinschalige, veilige en legale wijze met elkaar samen kunnen komen.

Tegengaan van excessen: sluiten van (semi-)commerciële keten.

(Semi-)commerciële keten worden gesloten. Dergelijke keten zijn in strijd met de DHW, het Bouwbesluit en het bestemmingsplan. Door de gemeenten wordt er opgetreden tegen deze (semi-)commerciële keten.

Verantwoord keetgebruik.

De gemeenten willen de huiskamerketen positief benaderen en samen met de eigenaren werken aan een verantwoord keetgebruik waarbij de ouders en/of eigenaren van de keet verantwoordelijk zijn. De eigenaren zijn verantwoordelijk voor wat er zich in en rondom een keet afspeelt en kunnen daarop worden aangesproken. De gemeente biedt ondersteuning in de vorm van informatieverstrekking en voorlichting. Onder verantwoord keetgebruik valt ook dat keteneigenaren en hun ouders zich bewust zijn van de gevolgen van middelengebruik en dat jongeren inzicht hebben in de gevolgen van het gebruik van alcohol en drugs. De gemeenten spelen hier samen met de stakeholders een belangrijke rol in. Uiteindelijk is het doel om te streven naar de zogeheten 'frisse keten'; dit zijn keten waar jongeren samen kunnen komen maar waar geen alcohol of andere middelen worden gebruikt.

De bestaande wet- en regelgeving is van toepassing.

De huiskamerketen zijn toegestaan, mits ze zich houden aan de geldende wet- en regelgeving. Handhaving vindt in ieder geval plaats in geval van onwenselijke situaties. Er mag geen sprake zijn van een commerciële keet of buurtkeet en er wordt geen alcohol verstrekt aan jongeren onder de 18 jaar.

4. Raakvlakken met andere beleidsterreinen

Het ketenbeleid heeft raakvlakken met verschillende beleidsterreinen. Om de gewenste synergie te bereiken wordt aangesloten bij de volgende plannen:

- Preventie- en Handhavingsplan alcohol en drugs 2019-2022 Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen. Vanuit de DHW wordt iedere gemeente verplicht een preventie- en handhavingsplan op te stellen. In dit plan wordt beschreven welke acties preventief en op het gebied van handhaving genomen worden met als doel: het terugdringen van middelengebruik bij jongeren.
- Gezondheidsbeleid. In volgende beleidsplannen wordt op een nationaal, provinciaal en lokaal niveau de doelen met betrekking tot middelengebruik onder jongeren beschreven. De

plannen richten zich op het terugdringen van middelengebruik onder jongeren en op bewustwording en preventie van middelengebruik.

- Landelijke nota gezondheidsbeleid (2020-2024)
- Nationaal preventieakkoord (2018) en de Friese Preventieaanpak (2020)
- Gezondheidsnota Achtkarspelen (2013-2017) en gezondheidsnota Tytsjerksteradiel (2014-2018).

5. Doelstellingen

Aan de hand van de geformuleerde uitgangspunten in combinatie met de speerpunten vanuit het gezondheidsbeleid en het preventie- en handhavingsplan willen we met dit ketenbeleid de volgende doelstellingen in de gemeenten Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen realiseren:

- Huiskamerketen kunnen in goed overleg en in contact met de gemeenten blijven bestaan.
- Eigenaren van de huiskamerketen kennen de uitgangspunten van de gemeenten, zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid met betrekking tot middelengebruik, (brand)veiligheid en mogelijk overlast, en handelen hiernaar.
- De gemeente ontwikkelt en borgt samen met keteneigenaren, keetbezoekers, ketenpartners een werkwijze waarbij structureel wordt gecontroleerd, gehandhaafd en trends worden geanalyseerd (zoals vercommercialisering van keten, toename/afname van keten, verjonging bezoekers). Op eventuele trends wordt ingespeeld.
- (Semi-)commerciële keten worden zo snel mogelijk omgevormd tot huiskamerketen, hier wordt in het najaar van 2021 mee gestart.
- Buurtketen worden omgevormd tot huiskamerketen.
- De frisse keet wordt in de gemeenten Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen geïntroduceerd.
- Vanaf 2022 wordt het ketenbeleid onderdeel van het preventie- en handhavingsplan.

6. Samenvatting

In de komende vier jaar richten de gemeente Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen zich op het opbouwen van een goede relatie met de huiskamerketen. In deze relatie is het helder waar de verantwoordelijkheden liggen, wat men van elkaar verwacht en hoe er samen wordt gewerkt. Ook zetten de gemeenten in op het terugdringen van middelengebruik bij jongeren in de huiskamerketen, dit wordt gedaan vanuit het preventie- en handhavingsplan en gezondheidsbeleid. Daarnaast worden de buurt- en (semi-)commerciële keten actief teruggedrongen en verplicht af te bouwen naar huiskamerketen.

In het Uitvoeringsplan ketenbeleid Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen (2021-2022) wordt het bovenstaande beleid uitgewerkt in concrete stappen, acties en planning.

Bijlage 1. Juridisch kader

Bestuurlijk-juridisch kader aanpak van keten

Op keten zijn diverse wet- en regelgeving van toepassing. Het betreft zowel landelijke als gemeentelijke wet- en regelgeving. Deze wet- en regelgeving biedt gemeenten aanknopingspunten voor het voeren van een ketenbeleid evenals voor de handhaving daarvan. Hieronder wordt beknopt de algemene strekking van deze wet- en regelgeving weergegeven. Tevens is aangegeven welk bestuursorgaan is belast met de uitvoering en wie is belast met het toezicht en de handhaving.

De Drank- en Horecawet

Deze wet beoogt de verstrekking van alcoholhoudende drank te reguleren. Doel van de wet is het voorkomen van gezondheidsrisico's en maatschappelijke problemen als gevolg van alcoholmisbruik. Schadelijk alcoholgebruik moet worden voorkomen, in het bijzonder dat van jongeren. De wet is een belangrijk instrument in het alcoholbeleid van de overheid. De wet stelt vakinhoudelijke en professionele eisen aan de leidinggevende van een horecabedrijf en slijtersbedrijf. Daarnaast stelt de wet technische eisen aan de inrichting van de ruimte waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend. Na wijziging van de DHW gaat het toezicht op de naleving van de DHW over naar gemeenten.

Met in achtneming van de aanstaande wetswijziging.

Met dit wetsvoorstel worden wijzigingen van de Drank- en Horecawet voorgesteld die bijdragen aan minder problematisch alcoholgebruik in Nederland. De wijzigingen hebben betrekking op prijsvoordelen, verkoop op afstand, wederverstrekking van alcoholhoudende drank, inzet van minderjarige testkopers en stagemogelijkheden. Ook bevat dit wetsvoorstel wijzigingen ter modernisering of verbetering van de wet, zoals de Landelijke Examencommissie, inrichtingseisen voor horeca- en slijtersinrichtingen en de titel van de wet. Deze wijzigingen volgen uit het Nationaal Preventieakkoord en evaluatie van de Drank- en Horeca Wet.

De Wet ruimtelijke ordening en het gemeentelijke bestemmingsplan

Deze wet beoogt een ordelijke inrichting en gebruik van de (openbare) ruimte. Het bestemmingsplan speelt daarbij een belangrijke rol.

De Woningwet, het Bouwbesluit, het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken en de gemeentelijke bouwverordening

Deze wet- en regelgeving bevorderen een (brand)veilig bouwen en gebruik van bouwwerken. Ze omvatten daartoe (onder meer) bouwtechnische- en veiligheidsvoorschriften, in het bijzonder constructieve- en brandveiligheidsvoorschriften. Het college van burgemeester en wethouders moet een handhavingbeleid opstellen voor de naleving van de Woningwet c.a.

De Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

In deze regeling zijn uiteenlopende voorschriften opgenomen met betrekking tot de gemeentelijke huishouding. De APV omvat (onder meer) voorschriften die het de gemeente mogelijk maken de openbare orde te handhaven en op te treden tegen vervuiling en geluidsoverlast.